

به نام فدای لوح و قلم

تالک پارسنرو جامعه شناسی اقتصاد

دکتر عباس محمدی اصل

سرشناسه: محمدی اصل، عباس، ۱۳۴۶
 عنوان و نام پدیدآور: تالکت پارسنز و جامعه‌شناسی اقتصاد / عباس محمدی اصل؛ ویراستاران:
 مژگان مدیری، امیر نوید
 مشخصات نشر: تهران: آرمان رشد، ۱۴۰۰
 مشخصات ظاهری: ۱۷۷ ص
 شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۲۴۳-۵۰۳-۵
 وضعیت فهرست‌نویسی: فیبا
 یادداشت: کتابنامه
 موضوع: پارسونز، تالکات، ۱۹۰۲ - ۱۹۷۹ م (Parsons, Talcott)
 موضوع: اقتصاد -- جنبه‌های جامعه‌شناختی (Economics - - Sociological Aspects)
 رده‌بندی کنگره: HM۵۴۸
 رده‌بندی دیویی: ۳۰۶/۳
 شماره کتابشناسی ملی: ۸۴۲۵۳۵۲

تالکت پارسنز و جامعه‌شناسی اقتصاد

دکتر عباس محمدی اصل

ناظر چاپ: سید علیرضا صالحی
 شمارگان: ۳۰۰
 نوبت چاپ: اول
 سال چاپ: ۱۴۰۰

ویراستاران: مژگان مدیری، امیر نوید
 صفحه‌آرا: سیده سمانه حسن‌زاده
 طراح جلد: شیوا بهرامی
 مدیر فنی: سحر عظیمی

آرمان‌رشد

تهران، خ انقلاب، بین خ دانشگاه و خ ابوریحان، پلاک ۱۱۸۲، طبقه ۱۰

info@armanroshd.com ✉

www.armanroshd.com 🌐

۷۶۴۸۶۰۱۳ ☎

۰۹۲۱۴۳۸۱۷۷۴ 📞

قیمت: ۵۸۰/۰۰۰ ریال

فهرست

۹	سخنی با خواننده
۱۳	مقدمه
۱۷	۱. نظریه جامعه‌شناسی و مفاهیم اقتصادی
۱۷	۱-۱. طرح مسئله
۲۲	۱-۲. برنامه پژوهش
۲۷	۱-۳. همگرایی نظریه اقتصاد و نظریه جامعه‌شناسی
۲۷	۱-۳-۱. همگرایی مقولات
۳۴	۱-۳-۲. همگرایی انواع نظام
۴۸	۱-۴. مسئله هزینه
۵۰	۱-۵. مسئله رفاه
۵۳	۱-۶. رابطه مسائل کارکردی و متغیرهای الگویی
۵۷	۲. اقتصاد به منزله نظام اجتماعی: ساخت درونی و حدود بیرونی آن
۶۴	۲-۱. تفکیک‌پذیری کارکردی جامعه
۶۶	۲-۲. مرزبندی خرده‌نظام‌های جامعه
۷۴	۲-۳. مبادلات دوگانه در مرز خرده‌نظام‌های جامعه
۷۹	۲-۴. نظریات اقتصادی و فرایندهای مرزبندی اقتصاد

۸۵ ۳. ساخت نهادینه اقتصاد

۸۷ ۳-۱. قرارداد به منزله نهاد محوری اقتصاد

۹۳ ۳-۲. کار، اشتغال و قرارداد استخدامی

۹۹ ۳-۳. دارایی، مالکیت و قرارداد سرمایه‌گذاری

۱۰۶ ۳-۴. تعمیم عوامل و سازمان اقتصاد

۱۱۰ ۳-۵. ساخت نهادینه بازارها

۱۱۸ ۳-۶. نهادینگی ارزش‌های اقتصادی و انگیزش فعالیت اقتصادی

۱۲۳ ۴. فرایندهای اقتصادی در نظام اجتماعی

۱۲۴ ۴-۱. مدل‌های چرخه تجاری

۱۲۵ ۴-۲. ساخت درونی اقتصاد

۱۲۸ ۴-۳. حدود درونی روابط اقتصاد

۱۳۰ ۴-۴. بازبینی چرخه تجاری

۱۳۱ ۴-۵. تابع مصرف

۱۳۵ ۴-۶. تابع سرمایه‌گذاری

۱۳۹ ۴-۷. تأخیر زمانی

۱۴۳ ۵. مسائل رشد و تغییر نهادینه در اقتصاد

۱۴۳ ۵-۱. ماهیت تغییر

۱۴۴ ۵-۲. مدل رشد اقتصادی

۱۴۵ ۵-۲-۱. تغییر ساختی در اقتصاد آمریکا: جدایی مالکیت و کنترل

۱۴۶ ۵-۲-۲. مدل تغییر نهاده

۱۴۷ ۵-۲-۲-۱. محرک تغییر

۱۴۹ ۵-۲-۲-۲. ترویج محرک تغییر

۱۵۰ ۵-۲-۲-۳. فرایند تفکیک‌پذیری ساختی

۱۵۲ ۵-۲-۲-۴. خلاصه مدل و کاربردش

۱۵۵ ۵-۲-۳. مدل رشد اقتصادی و فرایند تغییر نهاده

۱۵۶ ۵-۲-۴. دیدگاه‌های تاریخی و نظری

۱۵۹ ۶. استنتاج: نظریه اقتصاد و نظریه عمومی نظام اجتماعی

۱۵۹ ۶-۱. خلاصه تحلیل

۱۶۴ ۶-۲. نتیجه‌گیری

۱۶۵ ۶-۳. تذکرات نهایی

۱۶۷ کتاب‌نامه

سخنی با خواننده

تلاش برای ادغام نظریه اقتصاد در نظریه عمومی نظام‌های اجتماعی توسط تالکت پارسنز، مهدی یا لاقل شهیرترین جامعه‌شناس ساختی - کارکردی ایالات متحده آمریکا در نیمه دوم قرن بیستم میلادی آغاز شد. او به همیاری نیل اسملسر در کتاب "اقتصاد و جامعه: مطالعه‌ای در باب ادغام اقتصاد و نظریه اجتماعی" (Parsons and Smelser, 1956)، مدافع این رأی بود که نظریه اقتصاد را می‌توان به نحو منطقی، یکی از موارد خاص نظریه عمومی نظام‌های اجتماعی برشمرد و کارسازی کرد. این کار نیز زمانی ممکن است که اقتصاد فی‌نفسه هم به‌عنوان خرده‌نظامی از نظام اجتماعی در نظر آید و هم نظامی مستقل قلمداد گردد. در این صورت هم استقلال اقتصاد به‌عنوان نظامی خودبسنده حفظ می‌شود و هم در شکل یکی از خرده‌نظام‌های اجتماعی با سایر خرده‌نظام‌های اجتماعی مناسبانی متقابل می‌یابد و پیوندش با آنها برحسب ایفای کارکرد انطباق در کلیت

جامعه برقرار می‌گردد و موجبات تداوم بقای متقابل خود و نظام اجتماعی را فراهم می‌آورد.

پارسنز و اسملسر در این راستا نشان دادند برخی مفاهیم اصلی نظریه اقتصاد همچون عرضه و تقاضا، کالاها و خدمات یا ثروت و درآمد و سود را می‌توان در پرتو تعبیر جامعه‌شناسی سیستماتیک چونان مواردی خاص از مصادیق نظریه عمومی نظام‌های اجتماعی مطرح‌نظر قرار داد. به نظر آنان طبقه‌بندی‌های سنتی از عوامل تولید همچون زمین و کار و سرمایه و سازمان و درآمد صرفاً مواردی از انواع داده - ستانده در نظام اجتماعی هستند که میان خرده‌نظام اقتصاد و سایر خرده‌نظام‌های اجتماعی مبادله می‌شوند. مقایسه این رأی با اندیشه‌های مارشال و شومپتر و کینز نیز قاعدتاً حاوی درس‌های گران‌قدری برای هر دوی حوزه‌های علوم اقتصادی و جامعه‌شناسی است.

پارسنز و اسملسر در ادامه، تحلیل خود را به ساخت نهادینه اقتصاد بسط می‌دهند و موضوعاتی چون قرارداد، اشتغال، مالکیت و مناسباتشان با ساخت بازارها و مسائل انگیزش اقتصادی را مطرح می‌سازند. نهایتاً نیز مسئله تغییر ساختی در سازمان اقتصاد مورد توجه آنها قرار می‌گیرد تا بتوانند بر این پایه مدلی نظری از این تحولات با اشمال بر مؤلفه‌های اقتصادی و اجتماعی ارائه نمایند.